

Magyar Nemzeti Filmarchívum

Á Magyar Nemzeti Filmarchívum legfontosabb feladata az alapgyűjtemények (film-, video- és DVD-tár), valamint a különgyűjtemények (fotó-plakáttár és dokumentáció) megőrzése, gyarapítása és dokumentálása. A filmgyűjteményen belül a magyar játék-, híradó-, dokumentum- és animációs filmek felújítását közel 15 éve szisztematikusan végezzük. A felújítás rendjének meghatározó szempontja a kronológia és az adott film technikai állapota. A felújítás módszere: a hagyományos eljárások és a digitális restaurálás alkalmazása egyaránt. Ez utóbbi módszert csak abban az esetben választjuk, ha a hagyományos eljárással nem lehet a film technikai állapotán javítani. A nemzetközi tapasztalatok alapján mindkét eljárást, de elsősorban a hagyományost alkalmazzák. Tudni kell, hogy a digitális eljárás a hagyományosnak több mint 15-20-szorosába kerül.

Az elmúlt másfél évtizedben a meglévő 40 db magyar némafilmet, 470 hangos magyar játékfilmet, 98 rövid-és dokumentumfilmet, a heti híradókból 37 évfolyamot újítottunk fel.

A 2004. évben a felújítási munkák kiemelkedő eredménye az első színes magyar játékfilm, a Ludas Matyi és az első színes híradó, az 1949. május 1. digitális úton való restaurálása. Mindkét film elvesztette az eredeti színét, és az elmúlt két évtizedben már csak fekete-fehérben láthatta a közönség. A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma a két film felújítását 20 millió forinttal támogatta, amihez az Archívum is hozzájárult 5 millió forinttal. Az Archívum, a Magyar Filmlaboratórium, a SZTAKI kutatócsoportja, a Veszprémi Egyetem munkatársai és Erdélyi Gábor hangstúdiója közös, egyéves munkával oldotta meg a feladatot. Teljes hosszúságú film digitális restaurálására csak a legnagyobb archívumok vállalkoznak. A különgyűjtemények (fotó- és plakáttár, a dokumentációs gyűjtemény valamint a video- és DVD-tár) fontos része az Archívumnak. 2004-ben 500 magyar vonatkozású filmfotót, 700 magyar filmplakátot digitalizáltunk és több mint 100 plakátot restauráltunk.

A filmgyűjtemények korszerű, klimatizált raktárakban való elhelyezésén kívül a különgyűjtemények is biztonságos, rendezett tárolási körülmények közé kerültek 2004-ben. A filmraktáraink beteltek, az új filmraktár építési tervének elkészítésére és engedélyezésére ebben az évben kerül sor. Az alapmunkák megkezdéséhez az első támogatást megkaptuk és reméljük, hogy 2005-ben be tudjuk fejezni a filmraktár építését. A nemzeti filmgyűjtemény hozzáférhetősége és terjesztése (nem a hosszú távú megőrzése) szükségessé teszi a digitális hordozón való tárolásukat is. Az Informatikai és Hírközlési Minisztérium 2004-ben 124 millió forint támogatást nyújtott 100 magyar felújított játék- és 590 heti híradófilm digitális átírására és az erről készült DVD-lemezre. A közbeszerzési eljárás miatt a munkát csak 2005. januárjában tudjuk megkezdeni. Ez hihetetlen nagy előrelépési lehetőség a hagyományos archívum mellett a digitális archívum jövőbeli kialakításához.

**Legfontosabb
évről-évre
megjelenő
kiadványaink**

MOZGÓKÉPTÁR CD-ROM-on
Archívumi web-site magyar és angol nyelven: www.filmarchive.hu
FILMSPIRÁL című periodika
FILMKULTÚRA on-line: www.filmkultura.hu
MUSZTER – ÖRÖKMOZGÓ KÉPÚJSÁG – havonta megjelenő filmes lap
FILMÉVKÖNYV – éves filmes eseményekről

Magyar Nemzeti Filmarchívum
Hungarian National Film Archive

Magyar Nemzeti Filmarchívum

Hungarian National Film Archive

H-1021 Budapest, II., Budakeszi út 51/E.

394-13-22, 394-10-18, 200-87-39 – Fax: 398-0781

www.filmintezet.hu

Hírlevél

A Magyar Filmunió hírlevele · 2005. február · III évfolyam, I. szám

+ Δ R + Δ L ◻ M

4
2004-es díjak

5
Sajtóvisszhangok

6
A 36. Magyar Filmszemle
filmjei

7
A Magyar Filmkritikusok díjai

8
Sorstalanság

10
55. Berlinale

— Dallas Pashamende

— Shooting Stars

— Rövid ideig tartó csend

— Co-Production Market

— Talent Campus #3

14
Könyvújdonságok

15
Impresszum

16
Eurimages

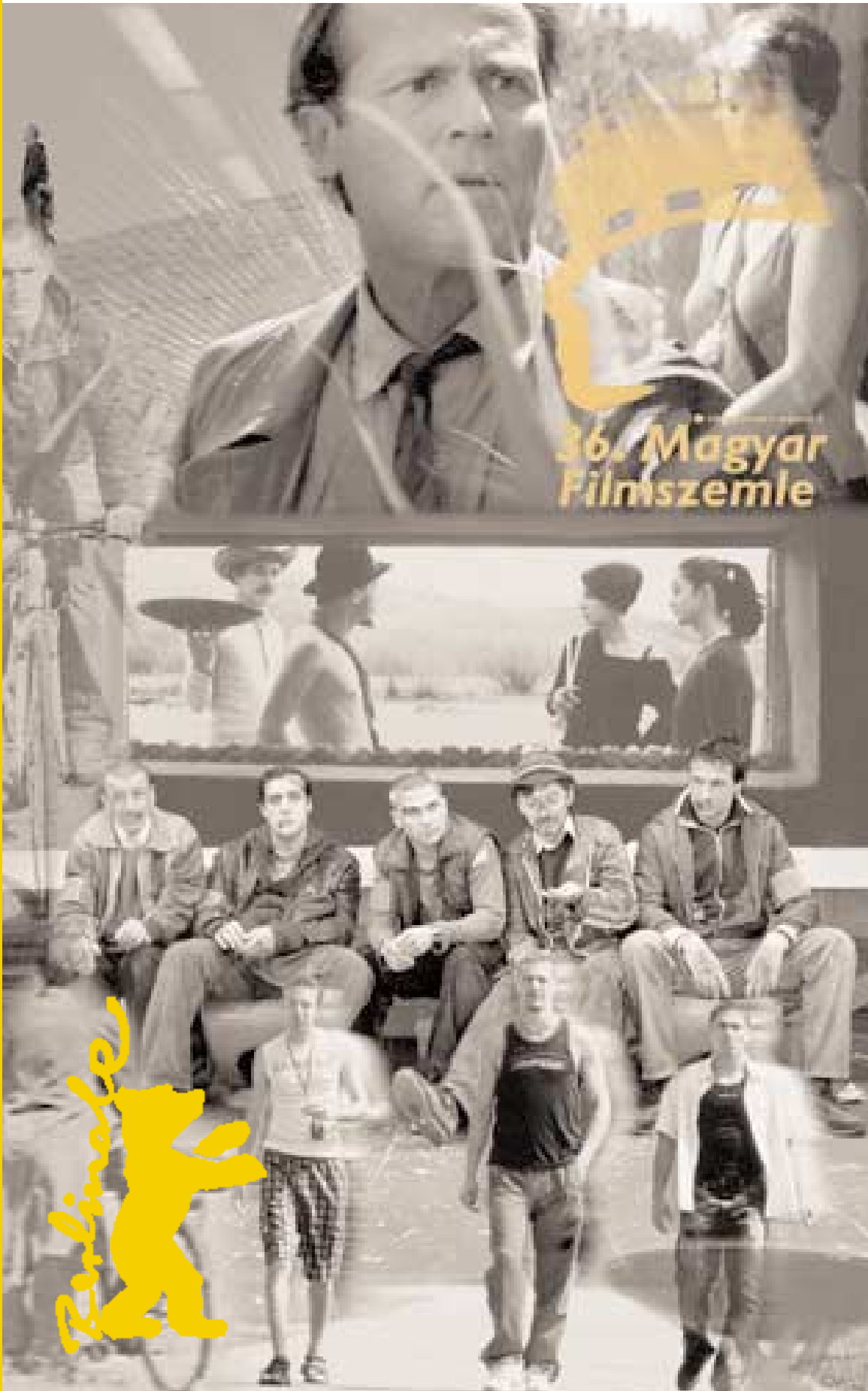
Mokép Hungarofilm Divízió
Hírek

17
A Nemzeti Filmiroda jelenti

Az Európai Unió Media Plus
Programja

18
Interjú Tarr Bélával

30
Magyar Nemzeti
Filmarchívum

36. Magyar
Filmszemle

Berlinale

NY
UN
FILM
L
F
R
Y
A
C
M
A

www.filmunio.hu

Kedves Olvasó!

Az új esztendő első hírlevelét nyújtjuk át Önnek, ami hagyományosan a Filmszemléhez és a Berlini Nemzetközi Filmfesztiválhoz kapcsolódik.

Az első részben visszatekintünk az elmúlt évre, felidézve a tavalyi filmszemle díjazottjait illetve a filmek nemzetközi sajtóvisszhangját. A magyar filmkritikusok díjazottjainak listája is visszajelzés az elmúlt év filmterméséről.

A 36. Filmszemle filmjeit csupán felsoroljuk, hiszen bővebb információt a Szemle katalógusában találhatnak a művekről.

Az elmúlt év során nagy figyelem övezte a Nobel-díjas Kertész Imre regényéből, Koltai Lajos rendezésében készülő Sorstalanság című filmet, amelynek hazai forgalmazására közvetlenül a Filmszemle után, február 10-től kerül sor. Kiemelt helyen szerepel tehát a mi hírlevelünkben is.

A filmszemlét követő első nagy nemzetközi seregszemle a Berlini Nemzetközi Filmfesztivál, ahol a Panoráma szekcióban szerepel Robert Adrian Pejo Dallas Pashamende című munkája, a film egyik főszereplője, Gryllus Dorka pedig a berlini Shooting Stars program magyar résztvevője. A Forum nyitófilmjének, a Lost and Found című szkeccsfilmnek egyik rövidfilmjét Mundruczó Kornél jegyzi. További magyar vonatkozású berlini program a Co-production Market, ahol egy-egy projekttel szerepel az Inforg Stúdió ill. a Cinema Film. Fliegaufl Benedek ill. Edelenyi János filmtervével mutatkoznak be a vásáron. A Talent Campusnak idén is számos fiatal magyar filmes lesz résztvevője.

Szokásunkhoz híven tájékoztatjuk Önöket partnereink munkájáról. Megismerkedhetnek az Eurimages, a Mokép – Hungarofilm Divízió, a Nemzeti Filmiroda ill. a Media Desk Magyarország eredményeivel.

Annak apropóján, hogy Tarr Bélának 2005. február 6-án Berlinben adják át az American Cinema Foundation Andrzej Wajda-díját, interjút közlünk a rendezővel, aki ezúttal producerként számol be a T.T. Filmműhely munkájáról.

A Nemzeti Filmarchívum fantasztikus munkát végzett. Felújította az első színes magyar játékfilmet, gyermekkorunk egyik kedvencét, a Ludas Matyit. Az eredményről mindenki személyesen győződhet meg a Filmszemle idején.

Kívánom, hogy az idei Filmszemle adjon mindenki számára kellemes élményeket és bízom benne, hogy filmjeink az előző évekhez hasonlóan jól szerepelhetnek majd a nemzetközi porondon is.

Vezér Éva

Ügyvezető igazgató

2004-es díjak &

Magyar filmek nemzetközi fesztiválokon

Fesztivál	Dátum	Filmcím	Rendező	Díj	
Cannes - Un Certain Regard	5. 12.	5. 23.	<i>Kontroll</i>	Antal Nimród	Prix de la Jeunesse (Ifjúsági díj)
Szocsi	6. 5.	6. 15.	<i>Kontroll</i>	Antal Nimród	Zsúri különdíja
Palics	7. 16.	7. 23.	<i>Kontroll</i>	Antal Nimród	Arany Torony (fődíj)
Koppenhága	8. 19.	8. 20.	<i>Kontroll</i>	Antal Nimród	Legjobb rendezés, Legjobb operatőr
Bitola – Manaki Brothers	9. 28.	10. 2.	<i>Kontroll</i>	Antal Nimród	Ezüst Kamera, Diákzsúri díja
Aubagne	10. 4.	10. 9.	<i>Kontroll</i>	Antal Nimród	Nagydíj: a 7.művészet Mozart-ja, Legjobb forgatókönyv díja
Chicago	10. 7.	10. 21.	<i>Kontroll</i>	Antal Nimród	Arany Hugo (fődíj)
Varsó	10. 7.	10. 18.	<i>Kontroll</i>	Antal Nimród	Közönségdíj
Kijev MOLODIST	10. 23.	10. 31.	<i>Kontroll</i>	Antal Nimród	Legjobb játékfilm díja
Cottbus Filmfesztivál	11. 2.	11. 6.	<i>Kontroll</i>	Antal Nimród	FIPRESCI díj, Ökumenikus zsúri díja, Diákzsúri díja, Közönségdíj
Sepsiszentgyörgy – Film.dok	3. 16.	3. 21.	<i>Valahol otthon lenni</i>	Almási Tamás	Rendezői díj
Kairó	11. 30.	12. 10.	<i>Mélyen őrzött titkok</i>	Böszörményi Zsuzsa	Legjobb színész díja Baqaméri Eszternek
Houston – Worldfest	4. 16.	4. 25.	<i>A róka és a holló</i>	Cakó Ferenc	Arany Remi díj
Antalya Golden Orange	10. 3.	10. 10.	<i>A róka és a holló</i>	Cakó Ferenc	Legjobb animációs film díja, Közönségdíj
Isfahan	10. 3.	10. 8.	<i>A róka és a holló</i>	Cakó Ferenc	Legjobb rövidfilm díja
Valladolid	10. 22.	10. 30.	<i>Randevú</i>	Cakó Ferenc	UIP Rövidfilmdíj
Houston – Worldfest	4. 16.	4. 25.	<i>A pofon</i>	Dési András György, Móra György	Bronz Remi díj
Berlinale – Forum	2. 5.	2. 15.	<i>Dealer</i>	Fliegauf Benedek	Berliner Zeitung olvasói díja a FORUM legjobb filmjének
Mar Del Plata	3. 11.	3. 20.	<i>Dealer</i>	Fliegauf Benedek	Legjobb rendezés díja, Különdíj a kép és a zene egységéért, Argentín filmkritikusok: Legjobb film, FIPRESCI: Legjobb film, Operatőri zsúri: Legjobb operatőr
Lecce	4. 19.	4. 24.	<i>Dealer</i>	Fliegauf Benedek	Rendezői különdíj, Legjobb operatőr díja
Wiesbaden „goEast”	4. 21.	4. 27.	<i>Dealer</i>	Fliegauf Benedek	Legjobb rendezés
Lagów	6. 27.	7. 4.	<i>Dealer</i>	Fliegauf Benedek	Bronz Fürt
Athén	9. 12.	9. 21.	<i>Dealer</i>	Fliegauf Benedek	Arany Athéné (fődíj)
Houston – Worldfest	4. 16.	4. 25.	<i>Tarka képzelet – Renoir álmai</i>	Groó Diana	Ezüst Remi díj
Plovdiv – Golden Chest	10. 3.	10. 10.	<i>Tarka képzelet – Rousseau álmai</i>	Groó Diana	Fődíj
Houston – Worldfest	4. 16.	4. 25.	<i>Táncrend</i>	Gyarmathy Livia	Bronz Remi díj
Sepsiszentgyörgy – Film.dok	3. 16.	3. 21.	<i>Új Eldorádó</i>	Kocsis Tibor	Elismerő oklevél, Diákzsúri nagydíja
Sepsiszentgyörgy – Anonimul	8. 17.	8. 22.	<i>Új Eldorádó</i>	Kocsis Tibor	Különdíj
Freiburg – Ökomeia	10. 20.	10. 23.	<i>Új Eldorádó</i>	Kocsis Tibor	Környezetvédelmi filmek kategória fődíja
Houston – Worldfest	4. 16.	4. 25.	<i>Egy hét Pesten és Budán</i>	Makk Károly	Platina Remi díj
Houston – Worldfest	4. 16.	4. 25.	<i>Holtvágány</i>	Makkai Bence, Cs. Nagy Sándor	Arany Remi díj
Forio – Isola d'Ischia	5. 31.	6. 4.	<i>Eső után</i>	Mészáros Péter	Második díj
Tabor – Zabok	6. 21.	6. 26.	<i>Ki a macska?</i>	Mészáros Péter	Elismerő oklevél
Bilbao – ZINEBI	11. 29.	12. 4.	<i>Ki a macska?</i>	Mészáros Péter	Ezüst Mikeldi-díj
Angers	1. 16.	1. 25.	<i>Szép napok</i>	Mundruczó Kornél	Legjobb színész díja Tóth Orsolyának, Legjobb színész díja Polgár Tamásnak
Houston – Worldfest	4. 16.	4. 25.	<i>A 78-as Szent Johannája</i>	Mundruczó Kornél	Bronz Remi díj
Belo Horizonte	7. 22.	7. 31.	<i>Kis Apokrif No.2</i>	Mundruczó Kornél	Legjobb hangmérnök díja Balázs Gábornak
Essone CINESSONE	10. 2.	10. 16.	<i>Szép napok</i>	Mundruczó Kornél	Legjobb színész díja Tóth Orsolyának és Weber Katának
Baden			<i>Szép napok</i>	Mundruczó Kornél	Undine díj
Houston – Worldfest	4. 16.	4. 25.	<i>A boldogság színe</i>	Pacskovszky József	Arany Remi díj Bozóki Mara díszlettervezőnek, Arany Remi Zsúri különdíja
Vitoria	5. 4.	5. 8.	<i>Hukkle</i>	Pálfi György	Elismerő oklevél
Riga – Arsenal	9. 18.	9. 26.	<i>Hukkle</i>	Pálfi György	Ökumenikus Zsúri díja
Sepsiszentgyörgy – Film.dok	3. 16.	3. 21.	<i>A tévé és én</i>	Papp Bojana	Fődíj
Houston – Worldfest	4. 16.	4. 25.	<i>Gránátok</i>	Politzer Péter	Platina Remi díj
Sepsiszentgyörgy – Film.dok	3. 16.	3. 21.	<i>Csúnya betegség</i>	Schilling Sára, Szalay Péter, Juhász Zsolt	Elismerő oklevél
Salento	9. 18.	9. 26.	<i>Mix</i>	Steven Lovy	Elismerő oklevél
Houston – Worldfest	4. 16.	4. 25.	<i>A Rózsa énekei</i>	Szilágyi Andor	Platina Remi díj
Sepsiszentgyörgy – Film.dok	3. 16.	3. 21.	<i>A remete remeke</i>	Szirmai Márton	Különdíj
Aubagne	10. 4.	10. 9.	<i>Vonaton</i>	Tóth Barnabás	Közönségdíj
Cottbus Filmfesztivál	11. 2.	11. 6.	<i>Vonaton</i>	Tóth Barnabás	Különdíj
Madrid – Experimental Cinema Week	11. 12.	11. 19.	<i>Cipők</i>	Török Ferenc	Különdíj

sajtóvisszhangok

Houston – Worldfest	4. 16.	4. 25.	<i>Gumiember</i>	Ujj Mészáros Károly	<i>Ezüst Remi díj</i>
Tabor – Zabok	6. 21.	6. 26.	<i>A ház</i>	Ujj Mészáros Károly	<i>Fődíj</i>
Sepsiszentgyörgy – Film.dok	3. 16.	3. 21.	<i>Aranykalyiba</i>	Zsigmond Dezső	<i>Fődíj, Legjobb operatőr díja Bálint Arthurnak</i>
Jihlava	10. 26.	10. 31.	<i>Aranykalyiba</i>	Zsigmond Dezső	<i>Élimerő oklevél</i>
Koppenhága	8. 19.	8. 20.			<i>Életműdíj Szabó Istvánnak</i>
Lodz – CAMERIMAGE	11. 27.	12. 4.			<i>Különdíj a példaértékű rendező-operatőr együttműködésért Szabó Istvánnak és Koltai Lajosnak</i>
Isztambul, Cinema and History Meeting	12.10.	12.17.			<i>Életműdíj Szabó Istvánnak</i>
Európai Filmakadémia			<i>Csodálatos Júlia</i>	Szabó István	<i>Koltai Lajos – Jelölés a legjobb operatőrnek járó Európa Filmdíjra</i>
Európai Filmakadémia			<i>Kontroll</i>	Antal Nimród	<i>Jelölés a legjobb rendezőnek járó Európa Filmdíjra</i>
Amerikai Filmakadémia			<i>Kontroll</i>	Antal Nimród	<i>A hivatalos magyar nevezés a 2005 legjobb idegennyelvű filmjének járó OSCAR-díjra</i>

Nagy port kavart a *Kontroll* az AFI fesztiválján „A *Kontroll* című magyar film olyan utazásra hív, melynek során a munkád maga lesz a kőkemény valóság. „Víz nélkül nem kelthetsz hullámokat.” A jegyellenőr pszichiáterhez jár... A budapesti metró aluljárórendszerében a nehéz körülmények ellenére is fellelhető egyfajta szépség, s bár Antal Nimród *Kontroll*jának egyik fő témája maga Magyarország, e lebilincselő, komikus és provokatív mű legfőbb erőssége mégis a film esztétikájában és markáns karaktereiben keresendő.”

Michelle Paster,
2004. november

Bescheiden Hongaars feestje

„Világszerte egyre növekszik a magyar film iránti érdeklődés, és a filmfesztiválokon rendszeresen díjazzák a magyar filmprodukciókat... Antal Nimród most látható, teljes egészében a budapesti metróban játszódó, Oscar-díjra nevezett *Kontroll* című filmjét már eddig is világszerte dicsérték és díjakkal halmozták el. ... Fliegauf Benedek *Dealer* című filmjével Tarr stílusa előtt tiszteleg. ... Hajdu Szabolcs *Tamarája* szép, meghitt és tetszetősen kivitelezett film, melyben kéz a kézben jár álom és valóság, fantázia és rémálom.”

Gerard Wolters, Friesch Dagblad,
2004. november

Pörgések és forgások

„Kinodance, Oroszország első és eddig egyetlen tánc-film fesztiválja november 10-én kezdődik a Kannon Tánciskolában, a kultúra palotájában... Az egész estés táncfilmek sorából leginkább Guy Maddin *Drakula: Mesék egy szűzlány naplójából* című filmje, a kanadai Edouard Lock *Amelia* című alkotása és a magyar Grunwalsky Ferenc és Ladányi Andrea *Táncalak* című alkotása emelkedik ki.”

Galina Stolyarova, *The St Petersburg Times*
2004. november

De lange en de korte films van Béla Tarr

”Ezzel a retrospektívvel, amely a „Partra magyar!” nagyszabású kulturális rendezvényorozat része, nyilvánvalóvá válik, hogy Tarr Béla nem csak komor, lassú, fekete-fehér kompozíciókat készít... Az *Őszi almanach* szereplőinek viselkedését nem csak önös érdekek vezérik. Tarr szikrányi reményt is nyújt. Az ember tele van ellentétekkel és paradoxonokkal. A szereplők az egyik pillanatban szidják egymást, mint a bokrot, vagy agresszíven viselkednek, a másik pillanatban a szerető egy szép és gyengéd jelenetben gombot varr egy új lakó kabátjára. Habár az *Őszi almanach* forgatókönyve tiszta színháték, Tarr a jelenetek beállításával, a kameraállások és -mozgások megválasztásával szintisza filmművészetet teremt.”

André Waardenburg, NRC Handelsblad,
2004. október

Filmfesztivál „Kontroll alatt”

„A Chicagói Nemzetközi Filmfesztivál vasárnap a *Kontroll* című magyar filmnek és szerzőjének, Antal Nimródnak ítélte a fesztivál fődíját, az Arany Hugót.

A *Kontroll* 18 másik játékfilmet ütött ki a nyeregből, köztük az Egyesült Államok, Franciaország, Anglia, Irán, Szenegál és Thaiföld alkotásait. A hattagú nemzetközi zsűri egyöntetű elismerését fejezte ki a film iránt, amely „kítőri erővel és tehetséggel fejezi ki egy kiábrándult generáció érzéseit”.

Mások még ennél is messzebb mentek. „A 'Kontroll' a kedvenc filmem ezen a fesztiválon” – nyilatkozta a díjkiosztót követő napon Michael Kutza, az esemény alapítója és művészi igazgatója.

A csütörtökig tartó 40 éves fesztivál ma este még egyszer levetíti a trendi, techno-zenével tarkított, budapesti metróban játszódó fesztiválgőztes komédiát. A film hollywoodi remake-je a hírek szerint már folyamatban van.”

Bill Stamets, 2004. október *CHICAGO SUN-TIMES*

Visions of Europe

„Az öreg kontinenst bemutató, 25 önálló szösszenetből álló filmfüzér egyes részeit elsősorban újonc alkotók jegyzik, de olyan nagy nevek is feltűnnek köztük, mint Tarr Béla, Peter Greenaway és Aki Kaurismaki. A legjobb rövidfilmek – nem egyszer allegóriákon keresztül – azt a federalizmussal szemben táplált bizalmatlanságot tükrözik, mely politikai hovatartozásuktól függetlenül ma igen sok európaikat jellemez. Tarr Béla *Prologus* című filmje például a mesterre jellemző egyetlen lélegzetelállító snittben hajléktalanokat mutat be, amint egy tányér levesre és egy karéj kenyérre várnak. Ez a kisfilm egyike azon keveseknek, amelyek valódi 35 mm-es nyersanyagra készültek, s ez még hatásosabbá teszi, s kiemeli a többnyire digitális videóval és high-definition módon felvett többi film közül.”

Leslie Felperin, 2004. október *VARIETY.com*

A Dealer vitte el a főnyereményt az athéni fesztiválon

A magyar filmrendező, Fliegauf Benedek *Dealer* című filmje nyerte el a legjobb film díját a 10. Athén *Opening Nights* Nemzetközi Filmfesztiválon, amely szeptember 27-én *A terminál* című Steven Spielberg jegyezte opus versenyen kívüli vetítésével zárult. *A Dealer*, mely nyers őszinteséggel mutatja be egy drogkereskedő egy napjának történetét, a verseny fődíját, az Arany Athéni díjat kapta meg. A díjat egy Európa különböző tájairól érkező, tizenegy tagú, 18–25 év közötti moziértőkből álló zsűri ítélte oda a rendezőnek.

Alexis Grivas,
2004. szeptember

A 36. Magyar Filmszemle

versenyfilmjei

Játékfilmek

Árpa Attila Bergendy Péter	Argo Állítsátok meg Terézanyut!
Deák Krisztina	„A miskolci boniésklájd”
Dyga Zsombor Gauder Áron Gárdos Péter Groó Diana dr. Horváth Putyi	Kész cirkusz Nyócker A porcelánbaba Csoda Krakkóban A halál kilovagolt Perzsiából
Koltai Róbert	Világszám! – dodó és naftalin
Mészáros Márta Mispál Attila Oláh J. Gábor Pejo Róbert	A temetetlen halott A fény ösvényei Rap, Revü, Rómeo Dallas Pashamende
Ragályi Elemér Szóke András Tímár Péter Vranik Roland	Csudafilm Zsiguli Le a fejjel! Fekete Kefe
Erdöss Pál Pacskovszky József Szekeres Csaba Szirtes András	Üvegfal Ég veled! Kinder Garden Dear Daughter

Információs programban

Szabó László	Az ember, aki nappal aludt
Szabó István Koltai Lajos	Csodálatos Júlia Sorstalanság

Rövidfilmek

K/1 Kisjáték film

Bartos Péter Báthory Orsolya Csáki László Császi Ádám Fésős András Fogarasi Gergely Gayer Zoltán– Molnár Péter Gigor Attila Káldy László Keményffy Tamás Kenyeres Bálint Kocsis Ágnes Komár István– M. Nagy Richárd Mészáros Katalin	Ólomidő Antik Fluxus Undorgrund Három séta Csöpp szívem A karusszel rítus Ember a tükörben Jaj, már megint? Szerencsés ember Before Dawn A vírus Madzag Hat emelet tiszta üveg A disznó útja Kyrie Kis Apokrif No.2. 2003 november Kő papír olló Playing God
Mészáros Péter Mészáros Péter Mundruczó Kornél Nagy Dénes Simonyi Balázs Skultéti Róbert	

Sopsits Árpád
Szász Attila

Szénási Ákos

Tóth Barnabás
Ujj Mészáros Károly

Schwechtje Mihály

K/2 Kísérleti filmek

Baki Orsolya
Forgács Péter
Gergely Zoltán
Grei Gulyás Tibor–
Irimiás Balázs
Hajdu Szabolcs

Kardos Sándor
Pölcz Róbert
Sárosi Anita
Szekeres Csaba
Ujj Mészáros Károly

Dokumentumfilmek

D/1 Szociográfiai, néprajzi és antropológiai film

Csík Judit
Czigány Zoltán
Erdélyi János
Kármán Irén
Kocsis Tibor
Komenczi Norbert
Moharos Attila

Pesty László

Szalay Péter–
Juhász Zsolt
Tölgyesi Ágnes

Xantus Gábor

D/2 történelmi dokumentumfilm

Boros Zoltán

Fátyol Tivadar
Papp Gábor Zsigmond
Spitzer Barbara

Varga Ágota

D/3 portréfilm, riport- és interjúfilm

Balog Gábor–
Hajdú Farkas Zoltán
Böjte József

Ritmusok I.
Most látszom, most nem látszom
Kellemes Karácsonyi Ünnepeket!
Kiállítás
Palika leviszi a szemetet
Büfé két ablakkal

Macska
Kölcsönös analízis
Csibész

Khmalaria
Hétköznapi enciklopédia I.
Részfilm
Memento Mori
Avatar
Bosszú
Ók

Tollas
Népzene-biológia
Uborkázók
Diogenidész
Új Eldorádó
Daráló
Székelyföldi szolgasorsok – Múlt és jelen
Budapest,
Végállomás

Drogzarándok
Az álmod meg nem álmodni úgysem tudod...
Népszerűség Istentől, népszerűség embertől

Az átnevelés poklában
Út a halálba
Hamvazószersza
Ami megmaradt belőle
Leszarmazottak

Az árulásról
„Hova vigyelek?”

Czétényi Csilla–
Nagy-Bozsoky József

Fésős András
Kerényi László,
Kerényi Dávid

Litauszki János

Mátis Lilla

Németh Gábor Péter
Tanos Miklós

Fekete Ibolya

D/4 ismeretterjesztő film

Dékány István

Hadzsi Imre–
Pacsorasz Viktor

Kovács Béla

Méry Zsuzsa

Papp Gábor Zsigmond
Páskándiné
Sebők Anna
Pataki Éva
Sólyom András

Tóth Artin
Tóth Péter Pál–
Philippe Borrini

Tóth Zsolt Marcell

D/5 Kísérleti és egyéb, máshová be nem sorolható dokumentum filmek

Lakatos Róbert
Radó Gyula

Sívó Júlia–
Surányi Z. András
Szemző Tibor
Zsigmond Dezső

Az utolsó kántortornító
Herskó

Csak egy kislány...
Találkozás Eggerth Mártával
Ha lenne egy üvegház...
Láng Edit - "... a híd szerepében..."
A Fekete
Uram, irgalmazz nekünk
Utazások egy szerzetessel

Képiró –
Aba Novák Vilmos

Baleo, Baleo! Bálnák és bálnavadászok
Indonéziában
Öröklét Emlékek, gondolatok
töredékek
Weöres Sándorról)

Würth Ferenc és
Fischer Antal

Az ügynök élete

Erdély 1956
Herzl
Angelo mester
fotografál
Érintettek

A termékeny káosz I-II.
Fagyos oázis

Spílerék
Fény-Kép, Hommage a Moholy-Nagy
László

Álom-kép
Ez van!
Csigavár

A Magyar Filmkritikusok díjai

A MÚOSZ Film- és Tévécritikus Szakosztály 2005-ös díjai

LEGJOBB NŐI EPIZÓDALAKÍTÁS DÍJA

BALOGH EDINÁ-nak,
a *Dealer* című filmben nyújtott alakításáért.

LEGJOBB FÉRFI EPIZÓDALAKÍTÁS DÍJA

CSERHALMI GYÖRGY-nek,
a *temetetlen halott* című filmben nyújtott alakításáért.

LEGJOBB FÉRFI FŐSZEREP DÍJA

GÁSPÁR TIBOR-nak,
a *Másnap* című filmben nyújtott alakításáért.

AZ AGFA HUNGÁRIA ÁLTAL A LEGJOBB FIATAL DOKUMENTUMFILMESNEK FELAJÁNLOTT DÍJ

PAPP BOJÁNÁ-nak, a *A tévé és én* című filmjéért.

LEGJOBB DOKUMENTUMFILM DÍJA

KOCSIS TIBOR-nak, az *Új Eldorádó* című filmjéért.

LEGJOBB KISJÁTÉKFILM DÍJA

CSÁKI LÁSZLÓ-nak, a *Fluxus* című filmjéért.

LÁTVÁNYTERVEZŐI DÍJ

ESZTÁN MÓNIKÁ-nak, a *Tamara* című film látványvilágáért.

LEGJOBB FILMZENE DÍJA

ZSÁGER BALÁZS-nak, a *Szezon* című film zenéjéért.

LEGJOBB OPERATÓR DÍJÁT

SZALADJÁK ISTVÁN-nak, a *Tamara* című film fényképezéséért.

LEGJOBB RENDEZÉS DÍJA

TÖRÖK FERENC-nek, a *Szezon* című filmért.

A MAGYAR FILMKRITIKUSOK KÜLÖNDÍJA

HAJDU SZABOLCS-nak, a *Tamara* című filmjéért.

A MAGYAR FILMKRITIKUSOK B. NAGY LÁSZLÓ DÍJA

FLIEGAUF BENEDEK-nek, a *Dealer* című filmért.

A MAGYAR FILMKRITIKUSOK DÍJA TÖBB ÉVTIZEDES KIEMELKEDŐ TELEVÍZIÓS MUNKÁSSÁGÁÉRT

RÁDAY MIHÁLY-nak.

A MAGYAR FILMKRITIKUSOK ÉLETMŰ-DÍJÁT – MELYET A MAGYAR MOZGÓKÉP KÖZALAPÍTVÁNY AJÁNLOTT FEL

MAKK KÁROLY kapja.

MAGYAR ÚJSÁGÍRÓK
ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

ASSOCIATION DES
JOURNALISTES HONGROIS

ASSOCIATION OF HUNGARIAN
JOURNALISTS

VERBAND DER UNGARISCHEN
JOURNALISTEN

www.muosz.hu

Török Ferenc: *Szezon*

Gáspár Tibor

Balogh Edina

Utazzon szárnyashajóval!

Budapest - Pozsony - Bécs útvonalon áprilistól
novemberig naponta járnak szárnyashajóink

Pusztaprogrammal egybekötött
szárnyashajókirándulás Soltra

Ismerje meg Kalocsát szárnyashajós utazással
egybekötve

MAHART PassNave Személyhajózási Kft.
1056 Budapest, Belgrád rakpart
(Nemzeletközi Hajóállomás)

Tel: 4844-025, 4844-029

(Vigadó ter: 310-1223, 486-1765)

Fax: 266-4201

e-mail: hydrofoil@mahartpassnave.hu

www.mahartpassnave.hu

SORSTALANSÁG

2005, színes, 140 perc, 35 mm

Szereplők:

Nagy Marcell, Dimény Áron, M. Kecskés András, Gyabronka József,
Harkányi Endre, Dóra Béla, Péntek Bálint, Szabó Dániel, Dér Zsolt, Bán János,
Schell Judit, Rajhona Ádám, Barkó György, Daniel Craig

Vágó: Sellő Hajnal H. S. E. • Hangfelvétel: Simon Kaye AMPS, CAS
Jelmeztervező: Szakács Györgyi • Látványtervező: Lázár Tibor
Operatőr: Pados Gyula H. S. C. • Zene: Ennio Morricone

Producer: Barbalics Péter

Társproducer: Sík Endre, Jonathan Haren, Michael Reuter, Krsko Tibor,
Varga Károly, Benyó András • Supervising producer: Szakácsi Lajos

Executive producer: Vincze László, Bernd Hellthaler, Robert Buckler

Producer: (Anglia) Ildiko Kemeny • Producer: (Németország) Jonathan Olsberg

Producer: András Hámori

Sorstalanság című regénye alapján a forgatókönyvet írta: **Kertész Imre**

Rendezte: **Koltai Lajos**

KOLTAI LAJOS, A. S. C. napjaink egyik legelismertebb operatőre, ezt 2001-es Oscar-jelölése is bizonyítja, mellyel Giuseppe Tornatore *Malena* című filmjében nyújtott teljesítményét ismerték el. 23 éve Szabó István állandó munkatársa, 14 filmet készítettek együtt. Koltai fényképezte 1981-ben az Oscar-díjas *Mephistot*, emellett ő volt az operatőre további három, Szabó által rendezett, a legjobb külföldi film kategóriában szintén Oscar-ra jelölt alkotásnak: a *Bizalom* című filmet 1979-ben, a *Redl ezredest* 1986-ban, a *Hanussent* 1988-ban nominálták Oscar-ra.

Koltai Lajos 1984 előtt készült legsikeresebb magyar filmjei: *Megáll az idő*, *Örökbefogadás*, *Ajándék ez a nap*, *Veri az ördög a feleségét*, *Adj, király, katonát!*, *Angi Vera*, *A ménesgazda*.

Koltai első rendezői munkája, az irodalmi Nobel-díjas Kertész Imre *Sorstalanság* című regényének filmváltozata.

Köves átlagos zsidó kamaszfiú, átlagos sorssal Budapesten, 1944-ben. Nem sokkal azután, hogy apját munkaszolgálatra viszik, őt is elfogják, majd bevagonírozzák és Auschwitzba, onnan pedig Buchenwaldba szállítják. Köves nem lázad sorsa ellen, nem lepődik meg, nem keres kiutat. Átmeneti barátságokra tesz szert, felnőttek és gyerekek, flegmák és rémültek, alkalmazkodók és vagányok bukkannak fel mellette a tömegeből, és sodródnak el mellőle.

Ő pedig csak van és megfigyel, egész addig, míg sok véletlennek és szerencsés vagy szerencsétlen fordulatnak köszönhetően haza nem kerül. Hisz nincs olyan képtelenség, amit ne élhetnénk túl természetesen...

A történet alapjául szolgáló regény a 2002-ban irodalmi Nobel-díjat kapott Kertész Imre életművének legfontosabb darabja.

„a felfedezések, az emberség és a túlélés meséje”

A cigány származású Radu, aki az évek során messze eltávolodott az apjától, annak temetésére tér vissza gyerekkorának kalyibái közé, melyek egy óriási szemétdomb mellett állnak. Az itt élő számkivetettekkel szembeni ellenérzései dacára szerelembe esik, és egyre mélyebb felelősséget kezd érezni az emberek iránt, egyre jobban azonosul nehéz helyzetükkel. A két világ közti ellentét áthidalása komoly dilemma elé állítja őt.

„Miért kell ilyen filmet készíteni, mint a DALLAS PASHAMENDE, amely egy tragikus kelet-európai élethelyzettel foglalkozik? Miért kell a civilizációs szemétdomb válogató kelet-európai cigányokról filmet csinálni? A köztünk lévő hihetetlen életszínvonalbeli különbség ellenére ugyanabban a világban élünk, bár a fogyasztói lánc ellentétes végein. A „másokkal” való kapcsolatunkból sokat tanulhatunk önmagunkról – és nem utolsósorban az emberi szellem egyetemességéről.”

Pejo Robert Adrian

DALLAS PASHAMENDE

2005, játékfilm, 93 min

Szereplők:

RADU Bogdán Zsolt • **OANA** Gryllus Dorca

DRAGOMIR Székely B. Miklós • **PETRU** Mányoki Bence • **JANKU** Nyári Oszkár • **JR** Radu Amzulescu

MIRCEA Dorel Visan • **BIKA** Jónás Judit • **TIBERIU** Hollai Kálmán • **FLORIKA** Kovács Júlia

DYNAMO Pálffy Tibor • **FLORIN** Ioan Batinas

Hangmérnök: Balázs Gábor • Zene: Kathy Horváth Lajos • Jelmez: Breckl János

Díszlet: Banovich Tamás • Vágó: Lemhényi Réka • Operatőr: Vivi Dragan Vasile

Forgatókönyv: Pejo Robert Adrian, Csemer Géza

Producer: Kántor László, Helmut Grasser, Andreas Bareiss, Gloria Burkert

Rendező: Pejo Robert Adrian

55. Berlinale – 20. Panorama

PEJO ROBERT ADRIAN 1964-ben született Aradon, ahonnan Feldkirchbe (Ausztria) emigrált családjával. Amatőrfilmesként több rövidfilm producer-rendezője, melyeket számos nemzetközi fesztivál tűzött műsorára. A *CRESCENDO-t* (játékfilm) az Osztrák Amatőrfilmes Társaság (VÖFA) fődíjával jutalmazta, e film képviselte Ausztriát az *UNICA World Film* fesztiválon. A gépészmérnöki kar (HTL Bregenz) elvégzése után, a Bécsi Színház- és Filmtudományi Egyetemen (1988–91) folytatott tanulmányokat, több bécsi filmgyártó cégnek dolgozott. Első professzionális játékfilmjét, a *LIPSTICK-et* 1993-ban készítette, az ezt követő években rendezte a *DER WEG NACH EDEN / ÚT AZ ÉDENBE* és a *REST IN PIECES* című filmeket. 1996 óta New Yorkban él, ahol TV- és játékfilmeket, valamint videóklipet rendez a német és az osztrák televízió számára.

Játékfilmek

Dallas Pashamende (2005) – mozifilm, 93 perc, Új Budapest Filmstúdió, Medien und Television München, Allegro Film – Vienna – Magyarország/Németország/Ausztria

Tatort – Tödliche Tagung (2001) – tévéfilm, 90 perc, ORF – Ausztria

Franz und Anna (2001) – tévéfilm, 90 perc, Kirch Media/BR/ORF – Németország/Ausztria

Tatort – Nie wieder Oper (1998) – tévéfilm, 90 perc, ORF – Ausztria

Rest in Pieces (1997) – dokumentum-játékfilm Joe Colemannel és Jim Jarmusch-sal, 90 perc – USA

Der Weg nach Eden / Út az édenbe (1995) – dokumentum-játékfilm, 85 perc – Ausztria/Magyarország

1995, Montreal *Festival de Nouveau Cinema*:

Legjobb dokumentumfilm díja

1995, Golden Kader díj (National Film Prize, Austria)

Lipstick (1993) mozifilm, 90 perc, Sternstunden Filmproduktion – Ausztria

1996, Graz *DIAGONALE*: Osztrák Film Díj

Rövidfilmek és zenés videók

Modern Dance – (2001) Lou Reed – Warner Brothers – River to River Productions, USA

Die Liebesleiden des Marc Anton – (1991)

Introducing Europe's New Acting Talent

Magyarország 2002-vel kezdődően vesz részt az EFP tagjaként a berlini *Shooting Stars* programban:

- 2002 MIKLÓS MARCELL–Kamondi Zoltán *Kísértések* című filmjének főszereplője
- 2003 OROSLÁN SZONIA–Herendi Gábor *Valami Amerika* című filmjének szereplője
- 2004 ÓNODI ESZTER–Fazekas Csaba *Boldog születésnap!* című filmjének főszereplője

2005 GRYLLUS DORKA–Pejo Robert Adrian *Dallas Pashamende* című filmjének főszereplője

ELKÁPRÁZTATJÁK ÖNÖKET

reflektorfényben az európai filmcsillagok új generációja...

EUROPEAN
FILM
PROMOTION

Shooting Stars – az Európai Unió MEDIA Plus Programja által támogatott 1998-ban alapított *European Film Promotion* kezdeményezés – 2005-ben a Berlini Nemzetközi Filmfesztiválon mutatkoznak be Európa legizgalmasabb ifjú színészhajléi.

válogatott filmográfia:

DALLAS PASHAMENDE 2004, Pejo Robert Adrian (HU/DE/AT)
 MIX 2004, Steven és Robert Lovy (HU/USA)
 Kollaps (TV) 2002, Rolf Schübel (DE)
 Szökés Budára 2002, Miloslav Luther (HU/CZ/SK/RU)
 Légyfogó 1998, Sopsits Árpád (HU)
 Érzékek Iskolája 1995, Sólyom András (HU)

sajtóvisszhangok:

„Vezessük be rögtön névjegyzékünkbe egy pályakezdő tinédzser nevét! Gryllus Dorka még a budapesti Színház- és Filmművészeti Egyetem hallgatója. Erotikus romlatlanságával, hirtelen fellángolásaival és a magára hagyott gyermek tekintetével teszi felejthetlenné az *Érzékek iskoláját*.”
Positif, Lorenzo Codelli, 1996. május

„Sikert aratott a Kaposvári Színház az újvidéki drámafesztiválon. Az általuk bemutatott produkció a legjobb előadás díját hozta, Gryllus Dorka pedig a legjobb női alakítás díját kapta.”
Magyar Rádió, Faragó László, 2003. június

„A gimnázium elvégzése után a közgazdasági egyetemre akartam beadni a jelentkezési lapomat, de egy ismerősöm elvitt a *Sátántangó* című film forgatására. Azt hiszem, ott fertőzöttem meg véglegesen a színészetrel. Soha nem felejttem el: ott állt egy csomó ember talpig sárban, esőben, piszkosan, és mégis olyan fantasztikus volt a hangulat, a légkör, hogy azonnal beleszerettem. A főiskolára először nem vettem fel, de amikor másodszer az „Anyám tyúkját” választotta a felvételi bizottság a listámról, sikerült.”
Gryllus Dorka, *Nők Lapja Café*, Ember Zoltán interjúja, 2004. február

„Jó néhány filmszerepet tudhat maga mögött: dolgozott Szabó Ildikóval, Mispál Attilával, Koltay Gáborral, Sas Tamással, Sopsits Árpáddal, Gyöngyössy Bencével, Rolf Schübellel, Klöpfler Tiborral, Szirtes Jánossal és feLugossyval, Miloslav Lutherrel. Pejo Robert „gyötrelmes” *Dallas*ában szeméttelenen élő cigányasszonyt játszik, Steven és Robert Lovy *Mix* című filmjében fétismodell. ... Gryllus Dorka hat éve végzett a Színház- és Filmművészeti Főiskolán. Főiskolásként megkapta első nagyjátékfilm-főszerepét; Sólyom András az *Érzékek iskolájában* Esterházy Csokonai Lilijét játszotta. A diploma után a Kaposvári Csiky Gergely Színházba szerződött. Öt évadon keresztül volt a társulat tagja, együtt dolgozott Ascher Tamással, Babarczy Lászlóval, Keszég Lászlóval, Rusznyák Gáborral. Játszott Bulgakovot, Goldonit, Osztrovskijt, Kleistet, Moliere-t, Gombrowiczot, Wedekindet, énekelt a kórusban Ascher Sweeny Toddjában, miközben volt Sally Bowles a *Kabaréban*, Eliza Doolittle a *My Fair Lady*-ben. Szikora János szegedi *Cyranójában* Roxanne-t, Lukáts Andor *Mizantróp*-jában – a pesti Thália Színházban – Celimene-t alakította.”
Film.hu, Horeczky Krisztina, 2004. február

SHOOTING STARS

LOST AND FOUND

nyitófilm

2005, szkeccsfilm

Művészeti igazgató: Nikolaj Nikitin
Gyártó: ICON Film
World Sales: Bavaria International

Hat fiatal filmrendező hat közép-kelet-európai országból – köztük Mundruczó Kornél – egy-egy történetet mesél el a „generáció” témával kapcsolatban. A kölni ICON Film által készített filmet az 55. Berlinale keretei között megrendezett Forum of New Cinema nyitófilmjének választotta.

MUNDRUCZÓ KORNÉL

Rövid ideig tartó csend

2005, rövidfilm, 21 min

Szereplők:

LÁNY Tóth Orsi • FÉRFI Trill Zsolt

Rendező: Mundruczó Kornél • Forgatókönyv: Mundruczó Kornél, Petrányi Viktória • Operatőr: Nagy András
Vágó: Arányi Vanda Hang: Balázs Gábor • Zene: Tallér Zsófia
Producer: Petrányi Viktória, Proton Cinema
Koproducer: Muhi András, Inforg Stúdió

„Nem fontos, hogy épp a „megfelelő szavakat használd. Ha érdekel a másik, a hangod és a modorod elárulja. Ne ítéld meg. Hangod legyen nyugodt és elfogadó. Részletesebben is rá lehet kérdezni. Gondolkoztam már azon hogyan akarja megtenni? Megvan, ami kell hozzá? A telefonálók az egyik kérdésre minden bizonnyal nemmel fognak válaszolni. Ez mindannyiuk számára megkönnyebbülést jelent majd.” (Részlet a Szamaritánusok oktató anyagából)

Berlinale Co-Production Market 2005. február 13–14.

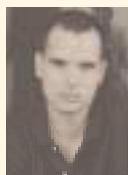
A Berlinale Koprodukciós Vásár kétnapos szakmai program nemzetközi koprodukciókban érdekelt producerek, finanszírozási szakemberek, forgalmazók és sales agent-ek részére.

A benevezett magyar filmtervek közül 2005-ben Fliegauf Benedek *Tündérvör* (Inforg Stúdió) és Edelényi János *Prima Primavera* (Cinema-Film) című projektje nyert meghívást.

Fliegauf Benedek *Tündérvör* (Inforg Stúdió)

„Berlin: károgó varjak a Potsdamer Platz felett, fagyos hideg, rengeteg film, izgalom, díjak. Egyszer jó lenne nyáron is látni a várost! A *Rengeteg*, és a *Dealer* után a legújabb filmtervem a *Tündérvör* is meghívást kapott.

A *Tündérvör* fantasy film, egy varázslatos világban elveszett kisfiú felnőtté válása áll a történet középpontjában.

A *Tündérvör* *sorstörénet, amely sötét erdőkben, parányi kunyhókban, az európai mesevilág tavai és ártéri mentén játszódik. Célunk egy olyan filmet készíteni, amely olyan mintha egy Szophoklész tragédiát a Grimm testvérek mesélnének el.*”

Fliegauf Benedek

Edelényi János *Prima Primavera* (Cinema-Film)

Gábort, a szellemileg kissé visszamaradott, középkorú gyerek-felnőttet Anyu arra az időszakra készíti fel, amikor ő a „Nagymamánál” vár majd rá – eközben válik egy bankrablás áldozatává. Gábor a bűnügy végtelen tettestársával, a huszonegy éves Jolival együtt menekülni kényszerül – a számára egyedül logikus helyre: a Nagymama mesebeli erdélyi otthonának oltalmába. Ezzel kezdődik meg kettejük életre szóló kalandja, amelynek során mindketten „felnőnek” és – ki-ki a maga módján – békét köthet a világgal és önmagával.

Gábor szerepében Cserhalmi György, a további szerepekben előreláthatólag: Börcsök Enikő, Djoko Rosich, Stohl András, Venczel Vera, Psota Irén, Tábori Nóra. Joli megszemélyesítésére még keressük a megfelelő magyar vagy bolgár színésznőt. A film Garami Gábor producer vezetésével, a magyar CINEMA-FILM, az angol IPSO FACTO és a bolgár GEOPOLY FILMS koprodukciójában készül, Hules Endre és Salamon Pál forgatókönyvéből, Edelényi János történetéből és rendezésében. A film előkészítését az Európai Unió MEDIA Plus programja és a MMKA támogatta.

12 résztvevő Magyarországról a Berlinale Talent Campus #3-on

A Talent Campus 500 fiatal filmkészítőt lát vendégül 2005. február 12–17. között. A világ minden tájáról érkezett talentumokkal a nemzetközi filmgyártás nagyjai osztják meg tapasztalataikat workshopokon és előadásokon.

Fókuszban a látványtervezés: a 2005-ös Campus mottója: *Designing Your Future*. A különböző programok középpontjában idén a *design*, a látványtervezés, új képi világok teremtése lesz.

104 ország több mint 2600 fiatal filmalkotója pályázott a 2005-ös Talent Campusra, Magyarország 12 résztvevője mutatkozik be:

BÉRES DÁNIEL

1999 és 2004 között az ELTE Filmelmélet – Filmtörténet szakának hallgatója voltam, ahol több rövidfilm és videóklip elkészítésében vettem részt. Két dokumentumfilmet készítettem Andits Petrával közösen. A harmadik – melyet tavaly nyáron forgattunk a Tour de France-ról – az utómunkálatoknál tart. Első rövidfilmes rendezésem, a *Páternosztter*, több nemzetközi filmfesztivál versenyprogramjába kapott meghívást szerte a világban.

A Talent Campusra beküldött részlet a *Páternosztter*-ből származik.

BLAUMANN EDIT

Gigor Attila az *Ember a tükörben* című kisjátékfilmjének látványtervével válogattak be a Talent Campusra. A mozi Fredric Brown sci-fi novellájának adaptációja. A történet egy öreg tudós saját magán elvégzett kísérletéről szól. Az általa feltalált időgéppel, ami valójában egy fiatalító gép, 1954-ből saját 25 éves önmagát hozza vissza a mi időnkbe, 2004-be. Feladatom az időgépnak, az öreg lakásnak, az ötvenes évek korhű környezetének, illetve egy speciális effektnek a megtervezése és megvalósítása volt.

GARAMI RICHÁRD

A Magyar Képzőművészeti Egyetem Intermédia szakos hallgatója vagyok.

A Talent Campus pályázatára az eddig készült rövidfilmjeimből vágtam egy perces videót küldtem. Jelenleg egy többféle médiumot használó progresszív portréfilmen dolgozok, mely egy lineáris vetítésre alkalmas verzió túl egy interaktív filmváltozatban is elkészülne. Remélem a

kint szerzett tapasztalatok segítenek a munkámban.

www.filmhonlapok.hu/vidampark/szinopszis/

GYENGE ZSOLT

1977-ben születtem Kolozsváron, ugyanott a Babes-Bolyai Tudományegyetem művészettörténet szakán végeztem 2000-ben. Jelenleg a Pécsi Tudományegyetem Kommunikáció doktori programjának hallgatója vagyok, ahol filmelmélet témában folytatok kutatásokat. A Filmtett folyóirat filmkritikusaként az elmúlt években megjelent fesztivál-beszámolókkal, kritikákkal, interjúkkal pályáztam a Berlinale Talent Press programjára.

HORVÁTH MIKLÓS

27 éves vagyok, Budapesten élek. 2000 óta foglalkozom aktívan a filmkészítéssel.

A Talent Campusra a *Shoot Goals, Shoot Movies* pályázattal jutottam be egy alig 2 perces kisfilmmel. Mint minden pályázaton, itt is keresték azokat a munkákat, amelyek nem feltétlenül vették szó szerint a pályázati kiírást. Szerintem ebben rejlett a sikerem titka. A Campuson a Script Doctor workshopot választottam. Egy számomra meghatározó személyes élményemet akarom feldolgozni egy játékfilmben, és erről szeretnék beszélni forgatókönyvírókkal.

IGOR & IVAN BUHAROV

Ezidáig két játékfilmet, három dokumentumfilmet, és számos rövidfilmet készítettünk. Főként a kísérleti filmkészítés érdekel bennünket és a filmművészet ezen ágában alkotunk. Jelenleg a harmadik játékfilmünk előkészítésén dolgozunk, amihez koprodukciós partnereket szeretnénk keresni. A Campusra a pályázati feltételeknek megfelelően egy egyperces filmcsekével jelentkezünk, amit játékfilmjeinkből vágtunk össze. Ebben a rendezvényben Berlin varázslatos világa mellett a nemzetközi kapcsolatteremtés lehetősége vonzott bennünket.

JAROSS VIKTÓRIA

2003-ban végeztem a Színház- és Filmművészeti Egyetem koreográfus szakán. Jelenleg szabadúszó vagyok, színészként, táncosként és koreográfusként dolgozom Budapesten. Foglalkozom még írással és rendezéssel, 2004 októberében került bemutatásra első önálló darabom: *Cola, cukor, nokedli* a Merlin Színházban. A filmezés iránt azóta érdeklődöm, amióta először szerepeltem főiskolás vizsgafilmben. Az egyetem kívül részt vettem több nyári színész- és

tánckursuson Londonban, valamint a diploma után egy szemesztert tanultam Firenzében (The Art Institute of Florence), ahol részt vettem két rövidfilm elkészítésében. Az eddigi legtöbb tudást és tapasztalatot a külföldön szerzett élményeim jelentik, ezzel a céllal pályáztam a berlini Campusra.

KECSKÉS KARINA

1976-ban születtem Budapesten. 1998-ban végeztem a Színház- és Filmművészeti Egyetemen, Zsámbéki Gábor osztályában. 1998 óta az Új Színház társulatának vagyok tagja. Számtalan Csehov, Shakespeare, Dürrenmatt, Brecht, Goldoni, Strindberg darabban játszom. Legutóbbi bemutatóm az Oscar-díjas filmrendező Jiri Menzel által rendezett Michael Frayn vígjáték volt. Több film és tévéjátékban szerepeltem. 1998-ban megkaptam a legjobb női főszereplőnek járó díját a magyar filmkritikusoktól a Sas Tamás által rendezett *Presszó* című filmben nyújtott alakításomért. www.szh.hu/kecskeskarina

PAPP BOJÁNA

2001-ben diplomázott a Színház- és Filmművészeti Egyetem mozgóképtudomány szakán. Dokumentumfilm rendező, televíziós szerkesztő, újságíró. A *tévé és én* című dokumentumfilmje számos fesztiválon szerepelt, nyert díjat. A Campusra *Őrkő* című dokumentumfilmtervével jelentkezett, mely egy romániai cigánytelep életéről, valamint a telep általános iskolájának tanítójáról szól.

VÁNDOR CSABA

A Magyar Képzőművészeti Egyetem Intermédia szakának hallgatója. Kísérleti filmekkel, installációkkal, és akciókkal foglalkozik. A *Káosz Camping* csoport tagja. Berlin: interaktív film kísérletek. „Miért hagyná el kényelmes otthonát, ha más ezt megteszi ön helyett?” www.berturista.hu

HANA YAMAZAKI

Japán származású Magyarországon élő filmrendező. „A film címe, amellyel a Talent Campus-ra jelentkeztem, *Argument*. Absztrakt, super8-ra forgatott film, amely virágokról és magyar tájakról készített felvételekből áll, amelyek alatt egy magyar falusi házaspár veszekszik hétköznapi módon. A hang és a kép véletlenszerűen kapcsolódott össze. Úgy alakult, hogy az egész azt fejezi ki, hogy béke honol a hosszú kapcsolat és az azt körülvevő környezet között. Remélem ez az érzés akkor is érthető, ha a néző esetleg nem is érti a nyelvet.”

Peter Hames

Közép-Európa filmművészete

The Cinema of Central Europe

A Közép-Európa filmművészete Lengyelország, Magyarország, a Cseh Köztársaság, Szlovákia és a volt Csehszlovákia filmművészetét vizsgálja a filmgyártás kezdeti korszakától az 1989 utáni időszakig, a filmkészítés úttörőitől a két háború közötti időszakban, a kommunizmus és állami cenzúra uralta ötvenes években, a hatvanas évekbeli „új hullám” idején készült politi-

kailag és esztétikailag is kihívást jelentő filmekén át a mai, a világ filmművészetében egyre jelentősebb szerepet játszó alkotásokig. Minden egyes fejezetet olyan szakember írta, aki mind az ország nyelvének, mind filmművészetének jó ismerője. Az írók sokféle és eklektikus szempontból közelítik meg az olyan filmrendezők munkásságát, mint Andrzej Wajda, Jancsó Miklós, Jiri Menzel, Szabó István, Mészáros Márta, Krzysztof Kieslowski, Jan Svankmajer és Tarr Béla, valamint részletesen elemznek olyan filmeket, mint a *Hamu és gyémánt*, a *Kés a vízben*, a *Szegénylegények*, az *Üzlet a korszón*, a *Szigorúan ellenőrzött vonatok*, az *Alíz*, a *Redl ezredes*, a *Dekalóg* és a *Sátántangó*.

„Első rangú tanulmányok izgalmas gyűjteménye egy sor remek filmről ... a könyv új korszakot nyit a kelet-közép-európai film tanulmányozásának történetében. Olyan híres rendezőkről és filmekről ad hírt, akik és amelyek még mindig nem eléggé ismertek nyugaton.”

Prof. Dina Jordanova, *University of St. Andrews*

„Izgalmas, tanulságos és okosan kritikus mű, amely csodálatosan sokféle és eklektikus megközelítést kínál az intellektuális, politikai és művészi küzdelmek, valamint a filmművészeti kifejezés csúcspontjai megértéséhez ebben az európai régióban. A könyv legnagyobb értéke az a gondos figyelem, amellyel azt a szociokulturális, politikai, nemzeti és filmgyártási kontextust kezeli, amelyben a filmek készültek, és amelyben foglalmazták őket.”

Prof. Daniel J. Goulding, *Oberlin College*

A **24 FRAMES** egy új, nagyszabású sorozat, amely nemzeti, illetve regionális filmművészetek elemzésén keresztül különleges képet nyújt azokról a témákról, stílusokról és kifejezésmódokról, amelyek a világ különböző országainak filmművészetét jellemzik. Minden egyes kötet 24 fontos filmre koncentrál, amely együttesen legjobban illusztrálja egy bizonyos terület filmművészetének művészi, gyártási és technikai történetét és fejlődését.

PETER HAMES a Keele Egyetem nemzetközi kapcsolatok szakán tanult, majd PhD fokozatot szerzett filmtudományból a Londoni Egyetem Slade School of Fine Art fakultásán. Tiszteletbeli kutató munkatárs és témavezető volt az angliai Staffordshire Egyetem Film és Média szakán. 1997 óta a Londoni Filmfesztivál közép és kelet-európai program ajánlója. Fontosabb könyvei: *Közép-Európa filmművészete* (The Cinema of Central Europe, közreműködő szerző és szerkesztő, 2004), *Sötét alkémia: Jan Svankmajer filmjei* (Dark Alchemy: The Films of Jan Svankmajer, közreműködő szerző és szerkesztő, 1995) és *A csehszlovák új hullám* (The Czechoslovak New Wave (1985, új kiadás 2005). Jelenleg Catherine Portuges-zel együtt szerkeszti az *Filmművészet a változás időszakában* (Cinema in Transition) című kötetet, amely a közép és kelet-európai filmművészet fejlődését kíséri figyelemmel 1989 óta. Kurátora volt a londoni National Film Theatre-ben megrendezett magyar film heteknek 2004-ben és a Magyar Kulturális Központ több projektjében is közreműködött. Többek között 2003-ban kerekasztal-beszélgetést vezetett Jancsó Miklós munkásságáról, valamint interjúkat készített Mészáros Mártával, Szabó Istvánnal. Bacsó Péterrel, Gothár Péterrel és Fliegauf Benedekkel. Cikkeket írt Jancsó Miklósról, Szabó Istvánról és Tarr Béláról. (2001 óta a Filmszemle visszatérő vendége).

zett filmtudományból a Londoni Egyetem Slade School of Fine Art fakultásán. Tiszteletbeli kutató munkatárs és témavezető volt az angliai Staffordshire Egyetem Film és Média szakán. 1997 óta a Londoni Filmfesztivál közép és kelet-európai program ajánlója. Fontosabb könyvei: *Közép-Európa filmművészete* (The Cinema of Central Europe, közreműködő szerző és szerkesztő, 2004), *Sötét alkémia: Jan Svankmajer filmjei* (Dark Alchemy: The Films of Jan Svankmajer, közreműködő szerző és szerkesztő, 1995) és *A csehszlovák új hullám* (The Czechoslovak New Wave (1985, új kiadás 2005). Jelenleg Catherine Portuges-zel együtt szerkeszti az *Filmművészet a változás időszakában* (Cinema in Transition) című kötetet, amely a közép és kelet-európai filmművészet fejlődését kíséri figyelemmel 1989 óta. Kurátora volt a londoni National Film Theatre-ben megrendezett magyar film heteknek 2004-ben és a Magyar Kulturális Központ több projektjében is közreműködött. Többek között 2003-ban kerekasztal-beszélgetést vezetett Jancsó Miklós munkásságáról, valamint interjúkat készített Mészáros Mártával, Szabó Istvánnal. Bacsó Péterrel, Gothár Péterrel és Fliegauf Benedekkel. Cikkeket írt Jancsó Miklósról, Szabó Istvánról és Tarr Béláról. (2001 óta a Filmszemle visszatérő vendége).

A Wallflower Press londoni székhelyű, független szakkönyvkiadó, amely filmtudománnyal és a mozgóképpel foglalkozó tudományos és kereskedelmi szakkönyvek kiadásával és nemzetközi forgalmazásával foglalkozik. A kiadó rövid idő alatt nemzetközi hírnévre tett szert a film, a televízió, a dokumentum-

film, az animáció, valamint a művészfilm és videó, média és kulturális tanulmányok területén folytatott innovatív kiadói tevékenységével. Évente több mint 25 könyvet jelentet meg, többek között bevezető műveket filmmel kapcsolatos tanulmányokat folytató egyetemi hallgatók számára, monográfiákat

Az EURIMAGES, az Európa Tanács audiovizuális alapja 2004-ben 30 tagországot számlált, ezekhez csatlakoznak 2005 januárjában Szerbia-Montenegró és Bosznia-Hercegovina. A tagországok befizetéseiből, közel 20 millió euróból gazdálkodott, 54 film gyártását támogatta, valamint bizonyos országokban a forgalmazást, és a mozik üzemeltetését is. Magyarország a két utóbbi tevékenységet csak május elsejéig vehette igénybe, azóta a *MEDIA Plus* programba kerülésünkkel nem vagyunk jogosultak rá. Fennmaradt azonban az a lehetőség, hogy magyar filmek külföldi, nem-EU országbeli forgalmazásához támogatást kapjanak. Az EURIMAGES elnöke jelenleg Jacques Toubon, volt francia kulturális és igazságügy-miniszter.

Többségi magyar koprodukciónak gyártásához két esetben adtak támogatást: a *Taxidermia* című filmet Pálffy György rendezte, producere Miskolczi Péter (Eurofilm Stúdió), francia koprodukciónban: 200 000 € támogatást áprilisban szavazott meg az Igazgató Tanács. Az *érsék látogatása* Kamondi Zoltán filmje, a *Honeymoon Films* gyártja, Tóth András vezetésével, román-olasz-magyar koprodukción, 430 000 € támogatást kapott októberben. Ezen kívül egy kisebbségi animációs film kapott támogatást, a *Napkirálynő* (FR, IT, BE, HU) (La reine soleil), ebben a Cinémon Kft. (Temple Réka) vesz részt. Néhány pályázatot, melyben magyar cégek vettek részt, az Igazgató Tanács elutasított: *Fuoco su me* (IT, HU, FR), *Hariton kórusa* (GR-HU), *Cruisade in Jeans* (NL, DE, BE, HU).

Forgalmazási támogatást az év közepéig 19 európai film kapott magyarországi bemutatásra, míg magyar filmek romániai bemutatását 21 film esetében támogatták. Mivel az utóbbi lehetőség továbbra is fenn áll, meg kell állapítani: a magyarlakta területek filmmel ellátását az EURIMAGES komolyan segíti.

2004-ben magyar érdekeltségű filmek gyártása és forgalmazása összesen **1 468 810 €** támogatást kapott. Ez durván hét és félszerese tagdíj-befizetésünknek (198 184 €), amely a jövő évben is ugyanennyi marad.

Az EURIMAGES az egyetlen pán-európai alap, amely koprodukciónak gyártására támogatást nyújt. Aránylag szerény költségvetése ellenére komoly tényezővé vált az utolsó tizenöt évben az európai filmgyártás területén. Az Igazgató Tanács novemberben ítélte oda a fennállása óta **ezredik** koprodukciónak támogatást.

Kéződi-Kovács Zsolt

Az EURIMAGES magyarországi képviselője

A 2005-ös év a Mokép HUNGAROFILM Divízió számára igen jól indult. A tavalyi cannes-i filmvásáron megkezdett tárgyalásaink nagy része eredményesen lezárult, a többi realizálása folyamatban van. Az utóbbi időben sok DVD-kiadással foglalkozó céget is megkerestünk, hogy bővítsük állandó ügyfélkörünket, mely a korábbi években túlnyomórészt televíziós vásárlókból tevődött össze.

Új stratégiánk alapja a profilbővítés. A művészfilmek mellett idén tervezzük, hogy nyitunk a magyar közönségfilmek külföldi forgalmazása felé is, mivel évtizedek óta hűséges partnereink közül sokak érdeklődése eltolódott ebbe az irányba, valamint az elmúlt 2-3 évben filmvásárokon kialakított új üzleti kapcsolataink egy része is a közönségfilmeket részesíti előnyben.

Változásokat tervezünk idén a belföldi partnereinkkel való hatékonyabb munkakapcsolat kialakításának elősegítése érdekében is. Csatunk jelenleg szerződéseink megújításán dolgozik. A Filmszemlén, melyet az új produkciók sikerességében bizakodva várunk, már ebben a szellemben szándékozunk megállapodásokat kötni. Nagyon reméljük, hogy felbukkan több olyan ifjú tehetség is, akiknek filmjével megismételhető lesz Pálfi György mintegy félszáz országnak eladott HUKKLÉjének sikersorozata.

Ami a világpiacon helyzetet illeti, örömmel tapasztaljuk a számunkra korábban zárt távol-keleti országok fokozódó érdeklődését a magyar alkotások iránt. Tervezzük, hogy 2005-ben még több filmünket juttatjuk el az ázsiai közönséghez.

MAKK Károly 80. születésnapja alkalmából ismét kiejánlottuk híveinek az alkotó legsikeresebb, immár klasszikusnak számító műveit, melynek eddigi eredménye a SZERELEM és EGYMÁSRA NÉZVE DVD megjelenése Nagy-Britanniában és a SZERELEM és MACSKAJÁTÉKÉ az USA-ban. Francia, holland és japán vevőjelölteinkkel még folynak a tárgyalások.

Hamarosan megjelennek a brit DVD-piacon a MEPHISTO és a REDL EZREDES lemezei, a tavalyi cannes-i bejelentésnek megfelelően.

A volt Szovjetunió területére újabb szerződést írtunk alá SZABÓ ISTVÁN öt klasszikus filmjének DVD-forgalmazására. Az OLDÁS ÉS KÖTÉS, AZ ÉN XX. SZÁZADOM és a TAMÁS ÉS JULI című filmeket pedig egy orosz kulturális csatorna sugározza idén.

A német-francia ARTE ismét másorra tűzi a REDL EZREDESt. Egy izraeli kulturális adó átvette a RÉGI IDŐK FOCIJÁT, az OLDÁS ÉS KÖTÉSt, a MÉG KÉR A NÉPET és a CSILLAGOSOK, KATONÁK. Az Izraeli Oktatási Televízió közönsége Mészáros Márta három NAPLÓját tekintheti meg hamarosan.

Egy idén induló olasz pay tv-vel szerződést írtunk alá a BOLDOG-SÁG SZÍNE és a RENGETEG bemutatására.

A lengyel közszolgálati televízió az év második felében sugározza a MEPHISTO, a REDL EZREDES és a HANUSSEN című filmeket, a varsoói Canal+ pedig a KOLTAI NAPLÓ, KÖZEL A SZERELEMHEZ és SZERELEM című alkotásokat.

A korábbi évek gyakorlatához hasonlóan idén is részt veszünk a Berlini Filmvásáron, a Magyar Filmunióval közösen bérelt standon. Reméljük, hogy a TARR BÉLA eddigi életművének Cannes-ban megkezdett nemzetközi DVD kiadásáról folyó tárgyalásaink eredményesen folytatódnak illetve lezárulnak, hogy még az idén megvalósuljon a projekt.

Szigeti Zsuzsa

Külkereskedelmi igazgató

Muszély Mása

Külkereskedelmi üzletkötő,

PR munkatárs

Az év végi finisben nem csupán az adókedvezmény-rendszer vizsgázott jelesre, de az „art” rendelet megjelenésével teljessé lett a mozgóképtörvény elfogadásával egy éve elkezdődött hazai filmszakmai megújulás jogi háttere is.

A november végén hatályba lépett adótörvény- és mozgóképtörvény-módosításoknak köszönhetően minden akadály elhárult az adókedvezményekkel vonzóvá tett magántőkének – a közvetett állami támogatásoknak – a produkciókhoz érkezése előtt.

A Nemzeti Filmiroda 2004. december 31-ig összesen 25 adóigazolást adott ki 19 magyar és 3 külföldi produkció részére összesen 693 millió Ft értékben, ami annyit jelent, hogy ilyen összegű többletforráshoz jutott a magyar audiovizuális ipar. Az összegek vizsgálatánál azonban azt is fontos kiemelni, hogy a támogatásnak ez a formája direkt és igen hatékony módon érkezik a filmszakmába, hiszen csakis és kizárólag megvalósult produkcióknak a Filmiroda által ellenőrzött módon, közvetlenül gyártásra fordított költségére lehet felhasználni.

A magyar filmgyártás finanszírozási helyzetét jelentősen javító, a hazai filmipar élénkítését célzó adókedvezmény bevezetése a tavalyi év végén tehát sikerrel megtörtént, és a december végéig rendelkezésre álló idő rövidsége ellenére 19 magyar filmalkotás tudott élni a pénzügyi helyzetét javító, a költségvetésnek legfeljebb 20%-át kitevő közvetett állami támogatással, mint új finanszírozási forrással.

Mivel a kiadható adóigazolás alapja a közvetlen filmgyártási költség, a magasabb költségvetésű bér munkák egyelőre nagyobb arányban részesednek ebből a forrásból (a Magyarországon forgató három produkció összesen 316 millió forint összegű közvetett támogatást kapott). A Magyarországra vonzott bér munkáknak azonban igen nagy szerepe van az audiovizuális szektor pénzügyi – szakmai – technikai fejlődésében, az állami költségvetés szempontjából pedig nem elhanyagolhatóak azok az összegek, melyeket egy ilyen forgatás alkalmával a külföldiek hazánkban költenek el.

A játékfilmekén kívül animációs filmek gyártására is érkeztek megrendelések. A mai napig két nagyobb produkció regisztrált a Filmirodánál.

A *Princess and the Pea* című televíziós rajzfilm 10 epizódjának megrendelője az amerikai *Feature Film For Families Inc.*, a magyarországi gyártás 2004 április 01-től 2005 augusztus 30-ig tart majd várhatóan.

Angol megrendelésre készül az *Angelina Ballerina* című 45 perces animációs film, amelynek magyar előállítója a *Stúdió Baestarts Film & Video Kft.* A készítés 2004 októberében kezdődött és 2005 márciusában fejeződik be.

Többfordulós szakmai egyeztetés után készült el a december elején hatályba lépett 24/2004. (XII. 8.) NKÖM. rendelet. A tavalyi filmszakmai „kodifikációs hullámból” utolsóként megjelent jogszabály az art mozis minősítési rendszerét szabályozza újra, illetve részletes előírásokat fogalmaz meg a filmalkotások új korhatár-jelöléseinek a módjáról.

A Nemzeti Filmiroda – kérelemre, a rendeletben részletezett feltételek ellenőrzésével – besorolja a mozikat vagy vetítőtermeket „art” kategóriába, melyek ezek után a MMK normatív támogatásaiban részesülhetnek. A Filmiroda a rendelet előírásai szerint negyedévente ellenőrzi az „art” mozi minősítésre vonatkozó feltételek betartását. Az ellenőrzés során az Iroda összeveti a mozi és a forgalmazó által szolgáltatott adatokat, és szükség szerint helyszíni ellenőrzést is végezhet.

Sor került a korhatár szerinti besorolás megjelölésének pontosítására, a filmalkotások meghatározott besorolási kategóriáit ezentúl az új rendelet szerinti jelzések útján kell közzétenni. Az egyes kategóriák jelzései piktogramból és a kategóriához rendelt minősítésből állnak. A pontos útmutatót megtalálják honlapunkon a www.nemzetifilmiroda.hu webcímen, jogszabályok menüpont alatt.

A MEDIA DESK MAGYARORSZÁG IRODA PROGRAMJAI A 36. MAGYAR FILMSZEMLÉN

FEBRUÁR 4. PÉNTEK 10.00 – 13.00 ÓRA

MILLENÁRIS TEÁTRUM

Dokumentumfilmes kerekasztal-beszélgetés:
A dokumentumfilm Európában címmel.

Európai dokumentumfilmes szervezetek, dokumentumfilm fesztiválok képviselői számolnak be a dokumentumfilmek helyzetéről, trendekről és dokumentumfilmesek számára elérhető lehetőségekről.

FEBRUÁR 5. SZOMBAT 12.30 – 14.00 ÓRA

MAMMUT MOZI - PASARÉT TEREM

**Tájékoztató a MEDIA Plus Program
forgalmazási területre irányuló támogatásairól.**

Szelektív moziforgalmazás, Automatikus moziforgalmazás, Video és DVD kiadás, Nemzetközi forgalmazói ügynökök támogatása
Előadó: Greiner Gábor, *Európai Bizottság - Media Unit- Forgalmazási részleg*

FEBRUÁR 5. SZOMBAT 14.00 – 16.30 ÓRA

MAMMUT MOZI - TEREMSZINT

MINI-MARKET - Európai képzések börzseje

A MEDIA Plus Program által támogatott európai képzések börzsején mintegy tíz különböző továbbképzési program vesz részt. A képzések képviselői mélyen mutatják be a tanfolyamokat, a MINI-MARKET kísérő kiadványaként a Media Desk Magyarország Iroda kétnyelvű angol-magyar ismertetőt készít a rendezvényen bemutatkozó tanfolyamokról.

2005-ÖS PÁLYÁZATI HATÁRIDŐK

66/2004 Gyártás-előkészítési támogatás:

66/2004 Egyedi projektekhez és csomagtervekhez nyújtott gyártás-előkészítési támogatás

A beküldött pályázatokat két körben értékelik. Az első körben a 2005. február 8.-ig, míg a második körben a 2005. május 31.-ig beküldött pályázatokat értékelik.

Határidő: 2005. február 8., 2005. május 31.

66/2004 „MEDIA új tehetségek”-hez nyújtott gyártás-előkészítési támogatás

Csak olyan projektek jogosultak támogatásra, amelyek már részt vettek egy MEDIA által támogatott képzésben 2003, vagy 2004 folyamán.

Határidő: 2005. február 15.

71/2004 Audiovizuális fesztiválokhoz kapcsolódó promóciós és piaca jutási támogatás

Határidő: 2005. április 4.

87/2004 Támogatás európai audiovizuális alkotások televíziós sugárzására

A beküldött pályázatokat három körben értékelik. Az első körben a 2005. február 4.-ig a második körben a 2005. május 4.-ig, míg a harmadik körben a 2005. szeptember 9.-ig beküldött pályázatokat értékelik.

Határidő: 2005. február 4., 2005. május 4., 2005. szeptember 9.

88/2004 Támogatás VHS/DVD formátumú európai filmek és audiovizuális alkotások transznacionális forgalmazásához

Határidő: 2005. február 25.

86/2004 MEDIA Képzés

A pályázásra jogosult képzési programok a következő területek érintik: forgatókönyvírás, gyártás-menedzsment és új technológiák.

Határidő: 2005. március 1.

Automatikus támogatás európai filmek transznacionális moziforgalmazásához

Határidő: 2005. április 30.

Szelektív támogatás európai filmek transznacionális moziforgalmazásához

Határidő: 2005. március 15., 2005. július 8., 2005. december 1.

Bővebb információ:

MEDIA Desk Magyarország Iroda
Kiss Enikő
1068 Budapest Városligeti fasor 38.
Tel: + 36 1 413 12 69, + 36 1 413 12 70
Fax: + 36 1 413 17 10
e-mail: info@mediadesk.hu
www.mediadesk.hu

Interjú Tarr Bélával

készítette:

Ránki Júlia

2005. február 6-án Berlinben Tarr Béla filmrendezőt tüntetik ki az American Cinema Foundation *Andrzej Wajda Freedom* díjával.

„Tarr Béla az európai film azon rendezői közé tartozik, akik meghatározó módon szélesítették a filmművészet látókörét és az új mozgóképes eszköztárat hoztak létre. Filmjei igazi kihívást jelentenek a néző számára. A bennük látott képekből, arcokból, tájakból és látványelemekből önálló univerzum jön létre. Tarr összetéveszthetetlen kézjegye a rendkívüli időkezelés. Filmjei egyedi, gondolatokat közölnek, korunk problémáival foglalkoznak és filozofikus mélységgel rendelkeznek. A kortárs film számára ezért modellértékűek.”

Gary McVey, az American Cinema Foundation (Amerikai Mozcóképe Alapítvány) igazgatója

Részlet Ránki Júlia Tarr Bélával készített interjújából (2005. január)

2004. január 30-án mutatkozott be a T. T. Filmműhely. Egy év alatt elkészült *Horváth Putyi* filmje, „A Halál kilovagolt Perzsiából”, *Mundruczó Kornél* kibővítette a „Szent Johanná”-t, esély van *Maár Gyula* „Töredék” című a filmjének megvalósítására. *Jeles András* nemzetközi koprodukcióban Schubert „Téli utazás” című dalciklusának a megfilmesítését tervezi Tom Waits-szel. *Halász Péter* „Nyugati aluljáró”-jára sikerült a kezdő pénzt megtalálni, és előkészítés alatt áll *Lukács Andor* „Vasbálná”-ja. Forgatókönyvén dolgozik *Gothár Péter*, *Hajdu Szabolcs*, *Makk Károly*, *Mundruczó Kornél* és *Szaladják István*. Tarr Béla „A londoni férfi” című filmjének forgatása februárban kezdődik Korzikán.

dr. Horváth Putyi: A Halál kilovagolt Párizsból

RJ Úgy tűnik, hogy a T. T. nem hagyományos filmek műhelyévé alakul. Ez szándékos?

TB Nyilván attól jött ez létre, hogy bizonyos fajta filmeknek egyszerűen nincs létjogosultságuk vagy terük, vagy pontosabban, lenne létjogosultságuk, csak nincs terepük. Valahogy mindenki azt gondolja, hogy ezek marginális alkotók vagy marginalizálódó alkotók, kicsit mindenki már leírta őket vagy ki szeretné őket dobni a sze-

métdombra ebben a szép nagy, trendi világban. Én meg azt gondolom, hogy ezek a valódi értékek, és ezek mentén tud csak a magyar filmszakma megújulni, megváltozni és valóban magára találni. Szóval én nem hiszek a divatokban, én azt hiszem – mert már sok mindent láttam életemben –, hogy valahogy a valódi értékek másként jönnek létre, mint ahogyan ma a filmcsinálást elképzelik vagy favorizálják.

RJ Mit tekintünk értéknek ebben az összefüggésben?

TB Alapfeltételként mindenképpen azt, hogy valaki el tudjon mondani valamit a világról. Valami személyeset. A saját autonóm stílusában. Tehát nem a stílusok kiegyenlítése és egymáshoz való csiszolása a cél, hanem pontosan az autonómiának a megőrzése és megerősítése. Nekem ez a legfontosabb, mert csak ekkor születhet valami új. Azt, amit már láttunk, azt most még egyszer látni, csak egy kicsit másképp – az nem biztos, hogy annyira érdekes. Arról meg már nem is beszélek, hogy én se szeretek unatkozni, miközben ezt csinálom. Új dolgokkal, friss dolgokkal vagy meglepőbb, vagy mehökkentőbb dolgokkal mindig érdekesebb foglalkozni, mint kapni egy hagyományos forgatókönyvet, elolvasni, tudva, hogy eddig ő milyen filmet csinált, és már látom a következőt is előre – hát ez az igazi rémálom.

RJ Ezek pedig mind olyan forgatókönyvek vagy olyan szinopszisok, amelyekből látod, hogy valami új keletkezik?

TB Ezek magukban hordják azt az ígéretet, hogy más nyelven fognak megszólalni, mint az úgynevezett filmek.

RJ Mennyi a kockázat?

TB Csak kockázat van. De ha az ember nem a kockázat izgalmáért, örömeért csinálja, akkor minek? Nem újratermelni, nem folytatni akarjuk a filmesdit, hanem megújítani, megváltoztatni. Csak ez az érdekes és vala-

hogy ezek az emberek és ezek a tervek meg is találjanak minket, valahogy idekeveredik mindenki előbb-utóbb.

RJ Mennyi jelentőséget tulajdonítasz annak, hogy ezeket a filmeket hányan fogják látni a moziban?

TB Én azt hiszem, hogy ezeket nagyon sokan fogják látni a moziban, csak az nem mindegy, hogy mennyi idő alatt. Ha a hét és fél órás „Sátántangó”-t vesszük, amelyik tíz évvel ezelőtt lett bemutatva, és annak idején mindenki azt mondta, hogy ez egy örökség, hogy ezt senki nem fogja megnézni – és ehhez képest még mind a mai napig, a világ mozijainak műsorán van rendszeresen – és ha összeadnánk a nézőszámot, akkor valószínűleg rengetegen látták már ezt a filmet. Úgy látom, hogy vannak olyan dolgok, amelyek hosszú távon hoznak be nagyon sok nézőt, és vannak olyan filmek amiket bedobnak a mozi programba, lefutnak két hónap alatt, kivették belőlük a pénzt – már azt, amit ki lehetett venni belőlük – és kész, végük is, kidobják őket, elhasználtaként szemétre kerülnek. Azt gondolom, hogy vannak művek, amelyek művek lesznek 10 év múlva is, vagy 20 év múlva, vagy 25 év múlva. Amelyek megnézhetők – mint ahogy vannak könyvek, amiket el lehet olvasni 150 év múlva vagy 300 év múlva is, vagy drámák, amelyek – mint például a görögöké – ezer éveket bírnak ki, mert valódiak, mert emberi konfliktusokról és valódi emberi helyzetekről szólnak, és ezzel szemben vannak napi használatú dolgok. Az idő dönti el végül, hogy miből mi lesz.

RJ A „Sátántangó” mintája érthető abból a szempontból, hogy hogyan értékeled a nézők számának jelentőségét. De ezek az új filmek mennyire szá-

míthatnak ugyanolyan nemzetközi fogadtatásra, mint amilyen a „Sátántangó”-nak jutott? Mi lesz ezekkel az új filmekkel?

TB Szeretnék abban hinni, hogy ezeknek a filmeknek lesz olyan emberségük és tudnak olyan sorsokat mutatni, amelyek nem egyszerűen kizárólag magyar sorsok, hanem valahogy a mélységük okán és árán, emberségükben érintik meg a nézőket és így válnak univerzálissá.

RJ Akik a T. T. Filmműhelybe jönnek, azok minden valószínűség szerint valamilyen hatást kaptak tőled.

TB Nem hiszem. Nem föltétlenül Sőt. Hát miért gondolnám azt, hogy akár a Jelesre vagy a Halászra, Lukátsra, vagy a Gothárra vagy bárkire is hatással lennék. Nem. Pontosan az a lényege ennek a munkának, hogy mindenkinek legyen meg és maradjon meg, a saját stílusa és a saját világa.

RJ Persze, de valamiféle szellemi közösségnek lennie kell, mert különben nehéz lenne együtt dolgozni.

TB Nem úgy dolgozunk együtt, hogy

„kéz a kézben”. Nincsenek közös megbeszélések, nagy kollektív élet. Ez nem önképzőkör vagy cserkész tábor, ez egy sokkal lazább ügylet. Persze ha valakinek ilyesmire igénye lenne, akkor azt is lehetne, de ez eddig még nem fordult elő. Mindaddig ez a társaság, komoly, a céljaival és érdekeivel nagyon is tisztában levő kompánia képét mutatta. Ne felejtjük el, hogy minden filmnek másként kell létrejönnie, mert mindenki, aki csinálja – más. Tehát nincs trend és nincs recept. Mindenkire másként kell szólni, mert mindenhol más érzékenységek vannak és máshol van az ingerküszöb. Ez ugyanolyan, minthogy minden színészhez másként kell szólni. Az a lényeg, hogy őbelőle, az adott körülmények között, a lehető legtöbb jöjjön ki. Ehhez kellene jó körülményeket biztosítani, ami nemigen megy, vagy pokoli áldozatok és indokolatlanul nagy munka árán megy. És ehhez képest kellene mindannyiunknak felszabadultan elmerülnünk az alkotás örömeiben... de hát mindegy, úgy megy, ahogy megy.

